

KAZUISTIKA

Vážení čtenáři, v tomto čísle časopisu bych vás ve zkratce ráda seznámila s jednou z mnoha kazuistik pacientů, kteří k nám na ortoptické pracoviště byli odesláni z Ústavu leteckého zdravotnictví (ÚLZ).

Prvním pacientem byl v roce 2011 jistý pan Petr, kterému byla na základě regrese amblyopie odebrána licence pilota. V zoufalství ze ztráty povolání hledal jakoukoli pomoc. Naše pracoviště našel náhodně na internetu. Navštívil nás a několik měsíců poctivě cvičil. Po ortoptickém cvičení se vrátil zpět na oční ambulanci do ÚLZ, kde mu na základě nových vyšetření pilotní průkaz bez problémů vrátili. Od té doby nám ÚLZ poslal již několik dalších pacientů

s podobným problémem. My jim tímto děkujeme a věříme, že dobré výsledky porazily počáteční nedůvěru. Za všechny pacienty bych ráda uvedla kazuistiku jedné velice vděčné pilotky, slečny Aleny Votavové, která byla naším druhým pacientem z ÚLZ. Svůj příběh sepsala a vy si jej můžete přečíst v následujících odstavcích.

Můj příběh se šťastným koncem

Od roku 2009 vlastním pilotní průkaz – licenci soukromého pilota, která musí být doplněna platným lékařským osvědčením od Ústavu leteckého zdravotnictví (ÚLZ). Osvědčení je potřeba každoročně obnovovat úspěšným ab-

solováním kompletní letecké prohlídky (vyšetření interní, na chirurgii a neurologii, na ORL a očním oddělení). Neobnovení či neprodloužení platnosti licence (Medicalu) znamená nemožnost létat.

Při oční prohlídce musí mít pilot vizus na jednom oku alespoň 1, na druhém oku alespoň 0,7; oběma očima 1. Pilot nesmí mít diplopii!

V listopadu 2011 (můj celkový nálet k té době činil 110 hodin) mi nebyla obnovena platnost Medicalu z důvodu zhoršeného vizu na levém oku vlivem diagnostikované amblyopie, dále mi byla diagnostikována diplopie a strabismus. Do té doby jsem neměla zrakovou korekci (pouze v dětství kolem šestého až sedmého roku věku jsem nosila brýle a v malé míře jsem cvičila ortoptická a pleoptická cvičení). Vzhledem

k mému věku (24 let) mi bylo vyšetřující lékařkou řečeno, že již nebude možné oční problémy odstranit a bude svolána komise za účelem trvalého odnětí mé zdravotní licence, což by znamenalo další nemožnost létat.

Po neúspěšné prohlídce na ÚLZ mi kolega pilot předal kontakt na Petra Góla, který je také pilotem a při pravidelné prohlídce na ÚLZ na začátku roku 2011 mu rovněž z důvodu zhoršeného vizu vlivem regrese amblyopie nebylo prodlouženo zdravotní osvědčení a byl mu odebrán pilotní průkaz. Petr Gól mi předal kontakt na ortoptické pracoviště Mgr. Hamplové, kam jsem po osobní návštěvě začala docházet na cvičení.

Na základě podrobného očního vyšetření mi byly oftalmologem a optometristou ihned aplikovány torické kontaktní čočky a bylo mi také doporučeno pleoptické a následně ortoptické cvičení. Od ledna 2012 jsem začala střídat kontaktní čočky s brýlemi a pokračovala jsem ve cvičení až do začátku března.

V polovině března 2012 vyšetřující lékařka na ÚLZ s potěšením konstatovala, že diplopie a strabismus jsou odstraněny. Dále bylo zjištěno, že vizus na levém oku mám 0,7 bezpečně až 0,8 s obtížemi. Byla mi obnovena platnost pilotní licence, takže jsem mohla po půlroční pauze opět létat.

Doufám, že vám můj i Petrův příběh pomůže zbořit mýty o nemožnosti zlepšit amblyopii a šilhání u dospělých a motivovat vaše kolegy, aby k lidem s těmito potížemi přistupovali tak vstřícně jako na očním a ortoptickém pracovišti.

Přikládám svou fotku, kde opět šťastně sedím v letadle, a jsem moc vděčná za péči všem očním specialistům, zejména pak ortoptice. Ještě jednou děkuji za pomoc. Já i můj kamarád jsme velice šťastni, že můžeme opět létat. Pro mě je létání koníčkem, ale můj kamarád odebráním licence přišel dočasně o práci. U něj je tedy radost dvojnásobná.

Alena Votavová, vděčná pacientka ortoptiky Dr. Očka

Závěr

Závěrem bych jménem celého kolektivu Ortoptika Dr. Očka ráda poděkovala slečně Votavové za krásný příspěvek a souhlas s jeho zveřejněním.

Důležité je však připomenout, že ne všechny amblyopie, strabismus či diplopie vzniklé v dospělém věku je možné odstranit nebo zlepšit. Pokud nebyla oční vada odhalena včas a v dětství neprobíhala žádná léčba, pak ve většině případů již není šance na jakoukoli pomoc či nápravu. Na tomto příkladu je patrné, jak nesmírně důležitou roli hraje prevence zrakových vad, ale o tom zase někdy příště.

Mgr. Martina Hamplová
Ortoptika – Poliklinika Pacovská, MEDICON a.s.; Ortoptika Dr. Očka, Praha 1
hamplova@ortoptika.com